EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 19.6.2024
COM(2024) 608 final

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS

Kreeka majandus-, sotsiaal-, tööhõive-, struktuuri- ja eelarvepoliitika kohta

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 608 final}

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS

Kreeka majandus-, sotsiaal-, tööhõive-, struktuuri- ja eelarvepoliitika kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2024. aasta määrust (EL) 2024/1263 majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelevalve kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1466/97,[1] eriti selle artikli 3 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta,[2] eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

(1) 19. veebruaril 2021 jõustus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/241,[3] millega loodi taaste- ja vastupidavusrahastu. Taaste- ja vastupidavusrahastust antakse liikmesriikidele rahalist toetust reformide ja investeeringute elluviimiseks ning sellega kaasneb ELi rahastatav fiskaalne impulss. Kooskõlas Euroopa poolaasta prioriteetidega aitab see kaasa majanduslikule ja sotsiaalsele taastumisele ning kestlike reformide ja investeeringute tegemisele, et eelkõige edendada rohe- ja digipööret ning muuta liikmesriikide majandus vastupidavamaks. Samuti aitab see tugevdada riigi rahandust ning hoogustada majanduskasvu ja töökohtade loomist keskpikas ja pikas perspektiivis, parandada territoriaalset ühtekuuluvust ELis ja toetada Euroopa sotsiaalõiguste samba jätkuvat rakendamist.

---

1 ELT L 2024/1263, 30.4.2024. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 ELT L 306, 23.11.2011, lk 25. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.

3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

(2) 27. veebruaril 2023 vastu võetud REPowerEU määruse[4] eesmärk on järk-järgult kaotada ELi sõltuvus Venemaa fossiilkütuste impordist. See aitaks saavutada energiajulgeoleku ja mitmekesistada liidu energiavarustust ning edendada samal ajal taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu, energiasalvestusvõimsust ja energiatõhusust. Kreeka lisas oma riiklikusse taaste- ja vastupidavuskavasse uue REPowerEU peatüki, et rahastada olulisi reforme ja investeeringuid, mis aitavad saavutada REPowerEU eesmärke.

(3) Komisjon avaldas 16. märtsil 2023 ka teatise „ELi pikaajaline konkurentsivõime: pilk 2030. aasta järgsesse aega“,[5] et anda teavet poliitiliste otsuste tegemiseks ja luua raamtingimused majanduskasvu hoogustamiseks. Teatises käsitletakse konkurentsivõimet üheksa üksteist tugevdava teguri kaudu. Nende tegurite hulka kuuluvad muu hulgas juurdepääs erakapitalile, teadusuuringud ja innovatsioon, haridus ja oskused ning ühtne turg, mis on esmatähtsad poliitikaprioriteedid reformide ja investeeringute elluviimiseks, et lahendada praegused tootlikkusega seotud probleemid ning suurendada ELi ja selle liikmesriikide pikaajalist konkurentsivõimet. Pärast kõnealust teatist esitas komisjon 14. veebruaril 2024 ühtse turu ja konkurentsivõime aruande[6]. Aruandes on üksikasjalikult kirjeldatud Euroopa ühtse turu tugevaid külgi ja probleeme ning kajastatud aasta jooksul toimunud muutusi, tuginedes eespool nimetatud üheksale konkurentsivõimet edendavale tegurile.

(4) 21. novembril 2023 võttis komisjon vastu 2024. aasta kestliku majanduskasvu analüüsi,[7] mis tähistas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2024) tsükli algust. 22. märtsil 2024 kiitis Euroopa Ülemkogu analüüsi prioriteedid konkurentsivõimelise kestlikkuse nelja mõõtme raames heaks. 21. novembril 2023 võttis komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu ka 2024. aasta häiremehhanismi aruande, milles nimetati Kreekat ühe liikmesriigina, keda võib mõjutada tasakaalustamatus või kelle puhul on oht, et teda võib mõjutada tasakaalustamatus, ja kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu ka arvamuse Kreeka 2024. aasta eelarvekava kohta. Komisjon võttis vastu ka soovituse euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovituse kohta, mille nõukogu võttis vastu 12. aprillil 2024, ning ettepaneku 2024. aasta ühise tööhõivearuande kohta, milles analüüsitakse tööhõivesuuniste ja Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete rakendamist ning mille nõukogu võttis vastu 11. märtsil 2024.

(5) 30. aprillil 2024 jõustus ELi uus majanduse juhtimise raamistik. Raamistik hõlmab uut Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2024/1263 majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelevalve kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1466/97. See hõlmab ka muudetud määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kohta ja muudetud direktiivi 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku kohta[8]. Uue

---

4 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. veebruari 2023. aasta määrus (EL) 2023/435, millega muudetakse määrust (EL) 2021/241 riiklike taaste- ja vastupidavuskavade REPowerEU peatükkide osas ning määrusi (EL) nr 1303/2013, (EL) 2021/1060 ja (EL) 2021/1755 ning direktiivi 2003/87/EÜ (ELT L 63, 28.2.2023, lk 1. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

5 COM(2023) 168 final.

6 COM(2024) 77 final.

7 COM(2023) 901 final.

8 Nõukogu 29. aprilli 2024. aasta määrus (EL) 2024/1264, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (ELT L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) ja nõukogu 29. aprilli

raamistiku eesmärgid on valitsemissektori võla jätkusuutlikkus ning kestlik ja kaasav majanduskasv järkjärgulise konsolideerimise ning reformide ja investeeringute kaudu. Sellega edendatakse riikide isevastutust ja keskendutakse rohkem keskpikale perspektiivile koos nõuete tõhusama ja sidusama täitmise tagamisega. Iga liikmesriik peaks esitama nõukogule ja komisjonile riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava. Riiklikud keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavad sisaldavad liikmesriigi eelarve-, reformi- ja investeerimiskohustusi ning hõlmavad riikliku seadusandliku tsükli pikkusest sõltuvalt nelja- või viieaastast planeerimisperioodi. Riiklikes keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavades esitatud netokulude[9] kava peaks olema kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 nõuetega, sealhulgas nõudega hoida valitsemissektori koguvõlg usutavas langustrendis või viia see langustrendi hiljemalt kohandamisperioodi lõpuks või hoida see mõistlikul tasemel allpool 60 % SKPst ning viia valitsemissektori eelarvepuudujääk keskpika perioodi jooksul alla kontrollväärtuse 3 % SKPst ja/või hoida see allpool kõnealust kontrollväärtust. Kohandamisperioodi võib pikendada kuni kolme aasta võrra, kui liikmesriik võtab kohustuse teha asjakohased reformid ja investeeringud vastavalt määruses (EL) 2024/1263 sätestatud kriteeriumidele. Nende kavade koostamise toetamiseks esitab komisjon [21. juunil] 2024 liikmesriikidele suunised nende esitatavate kavade ja järgnevate iga-aastaste eduaruannete sisu kohta ning edastab kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikliga 5 neile eelarvekohanduste tehnilised suunised (vajaduse korral võrdlustrajektoorid ja tehnilise teabe). Liikmesriigid peaksid esitama oma keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava 20. septembriks 2024, välja arvatud juhul, kui liikmesriik ja komisjon lepivad kokku tähtaja pikendamises mõistliku aja võrra. Liikmesriigid peaksid tagama, et kaasatakse nende parlamendid ning vajaduse korral konsulteeritakse sõltumatute eelarveasutuste, sotsiaalpartnerite ja muude riigi sidusrühmadega.

(6) 2024. aastal jätkub majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta areng kooskõlas taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamisega. Taaste- ja vastupidavuskavade täielik rakendamine on jätkuvalt oluline Euroopa poolaasta poliitiliste prioriteetide elluviimiseks, kuna kavad aitavad tulemuslikult käsitleda kõiki probleeme või märkimisväärset osa probleemidest, mis on viimastel aastatel esitatud asjakohastes riigipõhistes soovitustes esile toodud. 2019., 2020., 2022. ja 2023. aasta riigipõhised soovitused on jätkuvalt sama asjakohased ka taaste- ja vastupidavuskavade puhul, mida on läbi vaadatud, ajakohastatud või muudetud vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklitele 14, 18 ja 21.

(7) 27. aprillil 2021 esitas Kreeka vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 1 komisjonile oma riikliku taaste- ja vastupidavuskava. Komisjon hindas määruse (EL) 2021/241 artikli 19 kohaselt taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust kooskõlas kõnealuse määruse V lisas esitatud hindamissuunistega. 13. juulil 2021 võttis nõukogu vastu Kreeka taaste- ja

---

2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1265, millega muudetakse direktiivi 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta (ELT L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

9 Netokulu, nagu on määratletud nõukogu 29. aprilli 2024. aasta määruse (EL) 2024/1263 artiklis 2 (ELT L 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). Netokulu – valitsemissektori kulud, millest on maha arvatud i) intressikulud, ii) kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed, iii) liidu programmidega seotud kulud, mis kaetakse täielikult liidu vahenditest saadava tuluga, iv) riikide kulud liidu rahastatavate programmide kaasrahastamiseks, v) töötuskindlustushüvitiste kulude tsüklilised elemendid ning vi) ühekordsed ja muud ajutised meetmed.

vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmist käsitleva otsuse,[10] mida muudeti 8. detsembril 2023 vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 2, et ajakohastada tagastamatu rahalise toetuse maksimaalset summat ja lisada REPowerEU peatükk[11]. Osamaksete tegemine sõltub komisjoni otsusest, mis on tehtud vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõikele 5 selle kohta, et Kreeka on rahuldavalt täitnud nõukogu rakendusotsuses sätestatud asjakohased eesmärgid ja sihid. Rahuldav täitmine eeldab, et varem saavutatud eesmärke ja sihte ei ole tagasi pööratud.

(8) 30. aprillil 2024 esitas Kreeka kooskõlas määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 4 lõikega 1 oma 2024. aasta riikliku reformikava ja 2024. aasta stabiilsusprogrammi. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 27 kajastab 2024. aasta riiklik reformikava ka Kreeka kaks korda aastas esitatavat aruannet taaste- ja vastupidavuskava täitmisel tehtud edusammude kohta.

(9) 19. juunil 2024 avaldas komisjon Kreeka kohta 2024. aasta riigiaruande[12]. Selles hinnati Kreeka edusamme nõukogu poolt aastatel 2019–2023 vastu võetud asjaomaste riigipõhiste soovituste järgimisel ning tehti kokkuvõte sellest, kuidas Kreeka on taaste- ja vastupidavuskava rakendanud. Selle analüüsi põhjal tehti riigiaruandes kindlaks puudused seoses probleemidega, mida taaste- ja vastupidavuskavas ei käsitleta või käsitletakse ainult osaliselt, ning uute ja esilekerkivate probleemidega. Samuti hinnati Kreeka edusamme Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel ning ELi peamiste tööhõive, oskuste ja vaesuse vähendamise eesmärkide ning ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisel.

(10) Komisjon tegi määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 5 alusel Kreeka kohta põhjaliku analüüsi. Peamised järeldused, milleni komisjoni töötajad jõudsid oma hinnangus Kreeka makromajandusliku haavatavuse kohta kõnealuse määruse kohaldamisel, avaldati 2024. aasta aprillis[13]. 19. juunil 2024 jõudis komisjon järeldusele, et Kreekas esines 2023. aastal ülemäärane tasakaalustamatus, nüüd aga makromajanduslik tasakaalustamatus. Eelkõige seisab Kreeka silmitsi valitsemissektori suure võla ja viivislaenude suure osakaaluga seotud haavatavusega, mis on suure tööpuuduse tingimustes endiselt oluline, kuigi see on märkimisväärselt vähenenud ja peaks veelgi vähenema, kuid välispositsioon on endiselt nõrk. Valitsemissektori võla suhe SKPsse on pidevalt vähenenud ja kuigi see oli 2023. aastal endiselt suur – ligikaudu 162 % – näivad võla jätkusuutlikkuse lühiajalised riskid olevat väikesed. Viimastel aastatel vähenes valitsemissektori võla suhe SKPsse suuresti tänu SKP nominaalkasvule, kuid eelarveseisu edasine paranemine peaks tagama, et vähenemine jätkub ka edaspidi. 2020.–2022. aastal märkimisväärselt suurenenud jooksevkonto puudujääk vähenes 2023. aastal oluliselt, kuid on elava sisenõudluse taustal endiselt kõrgel tasemel. Sel ja järgmisel aastal eeldatakse üksnes minimaalset jooksevkonto paranemist, sest prognoos on, et investeeringute jõulise kasvu tulemusel püsib import kõrgel tasemel. Rahvusvahelise netoinvesteerimispositsiooni suhe SKPsse, mis on sügavalt negatiivne, paranes eelmisel aastal tänu SKP suurele nominaalkasvule, kuid endiselt ELi nõrgim. Viivislaenude arv on viimastel aastatel märkimisväärselt vähenenud ja vähenemine

[10] Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsus Kreeka taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta (ST 10152/2021).

[11] Nõukogu 8. detsembri 2023. aasta rakendusotsus, millega muudetakse nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust Kreeka taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta (ST15831/1/2023).

[12] SWD(2024) 608 final.

[13] SWD(2024) 102 final.

jätkus ka 2023. aastal, kuid viivislaenude restruktureerimine väljaspool pangandussektorit on endiselt aeglane, mistõttu need on majandusele endiselt koormavad. Tööhõive suurenes ja töötus jätkas vähenemist, kuid on endiselt suhteliselt kõrge. Aastate jooksul ellu viidud püsivad poliitikameetmed ja ulatuslikud struktuurireformid on selgelt soodustanud kindlaks tehtud haavatavuste leevendamist. Konservatiivse eelarvepoliitika säilitamine ja taaste- ja vastupidavuskava jätkuv õigeaegne rakendamine on endiselt otsustava tähtsusega, et parandada konkurentsivõimet ja tagada majanduse, sealhulgas selle välispositsiooni tasakaalustamine.

(11) Eurostati kinnitatud andmete põhjal[14] vähenes Kreeka valitsemissektori eelarvepuudujääk 2,5 %-lt SKPst 2022. aastal 1,6 %-le SKPst 2023. aastal, samas kui valitsemissektori võlg vähenes 172,7 %-lt SKPst 2022. aasta lõpus 161,9 %-le SKPst 2023. aasta lõpus.

(12) 12. juulil 2022 soovitas nõukogu[15] Kreekal tagada 2023. aastal usaldusväärne eelarvepoliitika, eelkõige piirata riiklikult rahastatavate jooksvate kulude kasvu allapoole keskpika perioodi potentsiaalset SKP kasvu,[16] võttes arvesse jätkuvat ajutist ja suunatud toetust kodumajapidamistele ja ettevõtetele, kes on energiahindade tõusu suhtes kõige haavatavamad, ning Ukrainast põgenevatele inimestele. Samal ajal soovitati Kreekal kohandada jooksvaid kulutusi vastavalt muutuvale olukorrale. Samuti soovitati Kreekal suurendada avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse, võttes arvesse algatust „REPowerEU“, sealhulgas kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut ning muid liidu vahendeid. Komisjoni hinnangul oli eelarvepoliitika[17] 2023. aastal kiire inflatsiooni tingimustes ekspansiivne (0,5 % SKPst). Riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma kaalutlusõigusel põhinevate tulumeetmeteta) andis 2023. aastal eelarvepoliitikasse pärssiva panuse 0,6 % SKPst ja oli kooskõlas nõukogu soovitusega. Riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude pärssiv panus on tingitud energiahindade tõusu tõttu kodumajapidamiste ja ettevõtete toetamiseks võetud (suunatud ja üldiste) erakorraliste toetusmeetmete kulude vähenemisest (2,7 % SKPst). Riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma kaalutlusõigusel põhinevate tulumeetmeteta) oli peamiselt tingitud sotsiaalsiirete, sealhulgas pensionide suurenemisest. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatud kulud moodustasid 2023. aastal 2,5 % SKPst. Riiklikult rahastatavad investeeringud moodustasid 2023. aastal 2,6 % SKPst, mis tähendab võrreldes 2022. aastaga suurenemist 0,2 protsendipunkti. Kreeka rahastas täiendavaid investeeringuid taaste- ja vastupidavusrahastust ning muudest ELi vahenditest. Kreeka rahastas avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse,

---

14 Eurostat – Euro Indicators, 22.4.2024.

15 Nõukogu 12. juuli 2022. aasta soovitus, milles käsitletakse Kreeka 2022. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Kreeka 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 334, 1.9.2022, lk 60).

16 Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt on Kreeka keskpika perioodi potentsiaalne SKP kasv 2023. aastal nominaalväärtuses 4,5 %, tuginedes kümne aasta keskmisele potentsiaalsele reaalkasvu määrale ja 2023. aasta SKP deflaatorile.

17 Eelarvepoliitika on määratletud valitsemissektori eelarvepositsiooni iga-aastase muutuse näitajana. Selle eesmärk on hinnata nii riiklikult kui ka ELi eelarvest rahastatavast eelarvepoliitikast tulenevat majanduslikku impulssi. Eelarvepoliitikat mõõdetakse i) keskpika perioodi potentsiaalse majanduskasvu ja ii) esmaste kulude (ilma kaalutlusõigusel põhinevate tulumeetmeteta) muutuse erinevusena, jättes välja COVID-19 kriisiga seotud ajutised erakorralised meetmed, kuid võttes arvesse taaste- ja vastupidavusrahastu tagastamatute toetuste ja muude ELi vahenditega rahastatavaid kulusid.

näiteks toetuse pakkumine uute taastuvate energiaallikate kasutuselevõtuks elektrivõrgus, mille hõlbustamiseks ajakohastatakse ülekandetaristut, ja VKEdele digilahenduste rakendamiseks rahalise abi andmine, mida toetatakse taaste- ja vastupidavusrahastust ning muudest ELi vahenditest.

(13) 2024. aasta stabiilsusprogrammi peamised prognoosid võib kokku võtta järgmiselt. Eelarveprognooside aluseks oleva makromajandusliku stsenaariumi kohaselt kasvab reaalne SKP 2024. aastal 2,5 % ja 2025. aastal 2,6 %, samas kui THHI inflatsioon on 2024. aastal 2,6 % ja 2025. aastal 2,0 %. Valitsemissektori eelarvepuudujääk peaks 2024. aastal vähenema 1,2 %-le SKPst ja olema 2025. aastal 0,9 % SKPst, samas kui valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks 2024. aasta lõpuks suurenema 152,7 %-le ja 2025. aasta lõpuks 146,3 %-le. Stabiilsusprogramm ei sisalda eelarveprognoose 2025. aastale järgneva aja kohta.

(14) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt kasvab reaalne SKP 2024. aastal 2,2 % ja 2025. aastal 2,3 % ning THHI inflatsioon on 2024. aastal 2,8 % ja 2025. aastal 2,1 %.

(15) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt on valitsemissektori eelarvepuudujääk 2024. aastal 1,2 % SKPst, samas kui valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks 2024. aasta lõpuks vähenema 153,9 %-le. Eelarvepuudujäägi vähenemine 2024. aastal kajastab peamiselt sotsiaaltoetuste tagasihoidlikku kasvu võrreldes tulude kasvuga. Komisjoni prognooside kohaselt on eelarvepoliitika 2024. aastal üldjoontes ekspansiivne (0,3 % SKPst).

(16) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt rahastatakse 2024. aastal taaste- ja vastupidavusrahastu tagastamatust toetusest kulusid mahus 1,5 % SKPst (2023. aastal 1,0 % SKPst). Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest rahastatavad kulutused võimaldavad teha kvaliteetseid investeeringuid ja viia ellu tootlikkust suurendavaid reforme, ilma et see mõjutaks otseselt Kreeka valitsemissektori eelarvepositsiooni ja võlga. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt on taaste- ja vastupidavusrahastu tagastamatust toetusest rahastatavate kulude maht nii 2023. kui ka 2024. aastal alla 0,1 % SKPst.

(17) 14. juulil 2023 soovitas nõukogu[18] Kreekal järgida konservatiivset eelarvepoliitikat, eelkõige piirata riiklikult rahastatavate esmaste netokulude[19] nominaalkasvu nii, et see ei ületaks 2024. aastal 2,6 %. Liikmesriikidel paluti 2023. aasta eelarve täitmisel ja 2024. aasta eelarvekava koostamisel võtta arvesse, et komisjon teeb 2023. aasta eelarve täitmise andmete põhjal nõukogule ettepaneku algatada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlused. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt peaksid Kreeka riiklikult rahastatavad esmased netokulud 2024. aastal suurenema 1,8 %,[20] mis jääb alla soovitatud maksimaalse kasvumäära. See on kooskõlas nõukogu soovitusega.

---

18 Nõukogu 14. juuli 2023. aasta soovitus, milles käsitletakse Kreeka 2023. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Kreeka 2023. aasta stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 312, 1.9.2023, lk 67).

19 Esmased netokulud on määratletud kui riiklikult rahastatavad kulud, millest on maha arvatud i) kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed, ii) intressikulud, iii) tsüklilise töötuse kulud ning iv) ühekordsed ja muud ajutised meetmed.

20 Selles võetakse 2024. aastal arvesse ühekordseid meetmeid 0,1 % SKPst, mis on seotud loodusõnnetuste mõju leevendamise kuludega (ning 2023. aastal 0,2 % SKPst, mis on samuti seotud loodusõnnetustest tulenevate kuludega). 14. juulil 2023 osutas nõukogu ka Itaaliat 2023. aasta mais tabanud laastavatele üleujutustele ja nõustus, et nende üleujutustega seotud erakorralise otsetoetuse

(18) Nõukogu soovitas ka Kreekal võtta meetmeid, et kaotada kehtivad erakorralised energiatoetusmeetmed võimalikult kiiresti 2023. ja 2024. aastal ja kasutada selle tulemusena kokku hoitavaid vahendeid valitsemissektori eelarvepuudujäägi vähendamiseks. Nõukogu täpsustas, et kui uue energiahindade tõusu tõttu on vaja uusi või jätkuvaid toetusmeetmeid, tuleks Kreekal tagada, et sellised toetusmeetmed on suunatud haavatavate kodumajapidamiste ja ettevõtete kaitsmisele, on eelarve seisukohast vastuvõetava maksumusega ning säilitavad stiimulid energiasäästuks. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt peaks erakorralistest energiatoetusmeetmetest tulenev eelarve netokulu[21] olema 2023. aastal 0,0 % SKPst ning 2024. ja 2025. aastal 0,1 % SKPst. Eelkõige eeldatakse, et 2024. ja 2025. aastal jäävad jõusse suuremad küttekvoodid ja diislikütuse erimaksu tagastamine põllumajandustootjatele, kuigi nende mõju on väike[22]. Prognooside kohaselt kaotatakse erakorralised energiatoetusmeetmed 2023. ja 2024. aastal võimalikult kiiresti. See on kooskõlas nõukogu soovitusega.

(19) Lisaks soovitas nõukogu Kreekal säilitada riiklikult rahastatavad avaliku sektori investeeringud ning tagada taaste- ja vastupidavusrahastust antavate toetuste ja muude liidu vahendite tulemuslik kasutuselevõtt, eelkõige rohe- ja digipöörde edendamiseks. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt peaksid riiklikult rahastatavad avaliku sektori investeeringud 2024. aastal suurenema 2,4 %-le SKPst (2023. aastal 2,6 %). See on tingitud ELi struktuurifondide programmitöö perioodide ajastusest. Eelkõige eeldatakse, et uue programmi raames tehtavate investeeringute ELi kaasrahastamise määr on kõrgem kui eelmisel programmitöö perioodil. Seetõttu vähenevad riiklikult kaasrahastatava osa investeerimiskulud. 2024. aasta eelarvekohandus ei ole peamiselt tingitud investeeringute vähenemisest. Neid täiendavaid tegureid arvesse võttes hinnatakse, et avaliku sektori investeeringud 2024. aastal on nõukogu soovitusega kooskõlas. Samal ajal prognoositakse, et ELi vahenditest, sealhulgas taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest, rahastatavad avaliku sektori kulud peaksid 2024. aastal suurenema 3,4 %-le SKPst (2023. aastal 2,5 %).

(20) Prognoosi koostamise ajal teada olevate poliitikameetmete põhjal ja eeldusel, et poliitikat ei muudeta, hinnatakse komisjoni 2024. aasta kevadprognoosis, et valitsemissektori eelarvepuudujääk on 2025. aastal 0,8 % SKPst. Eelarvepuudujäägi vähenemine 2025. aastal kajastab peamiselt intressikulude kahanemist ning avaliku sektori palgakulude aeglast kasvu. Valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks vähenema 2025. aasta lõpus 149,3 %-le. Valitsemissektori võla ja SKP suhte vähenemine 2025. aastal tuleneb peamiselt esmase eelarveülejäägi suurenemisest, SKP nominaalkasvust ning võlakoormuse muutuse ja eelarvepositsiooni vahelistest erinevustest. Usaldusväärne eelarvepoliitika peaks aitama tugevdada ka välispositsiooni.

(21) Lähtuvalt parimatest tavadest ning taaste- ja vastupidavuskava raames tehtud reformidest (sh uus reform, mille eesmärk on veelgi tugevdada Kreeka jõupingutusi võitluses maksudest kõrvalehoidmisega) tuleks veelgi tugevdada maksupoliitika

---

kulusid võetakse arvesse järgnevates soovituste järgimise hindamistes ning et neid käsitatakse põhimõtteliselt ühekordsete ja ajutiste meetmetena. Sarnast lähenemist on kasutatud Kreekas toimunud üleujutuste puhul.

21 Näitaja kajastab meetmete aastast eelarvekulu, milles on võetud arvesse tulusid ja kulusid ning millest on asjakohasel juhul arvatud maha energiatarnijate erakorralisele kasumile kehtestatud maksudest saadud tulud.

22 Meetmete puhul, mis Kreeka sõnul jäävad jõusse kuni 2024. aasta lõpuni, eeldatakse komisjoni 2024. aasta kevadprognoosis põhimõtteliselt, et neil on eelarvele mõju ka 2025. aastal.

raamistikku, mis võimaldaks Kreekal meelitada ligi rohkem investeeringuid ja seeläbi vähendada investeeringute puudujääki, mis on endiselt märkimisväärne. Eelkõige võib ELi parimate tavadega kooskõlas oleva laiema maksualaste eelotsuste süsteemi kasutuselevõtt aidata maksumaksjatel kehtivat maksuõigust läbipaistvalt tõlgendada, mis suurendaks investorite õiguskindlust. Maksukuulekust aitaks parandada ka see, kui avaliku sektori tulude sõltumatu asutuse tegevust veelgi tõhustataks, eelkõige suurendades selle sõltumatust inimressursside haldamisel ja arendamisel.

(22) Kreeka on jätkuvalt võtnud meetmeid oma avaliku halduse ajakohastamiseks, kuid selle tulemuslikkust võiks veelgi suurendada Pärast 2010. aastat tehtud suuri kohandusi on avaliku halduse maht ja kulud viidud üldjoontes vastavusse ELi keskmisega. Kreeka avaliku sektori palgakulud püsisid 2023. aastal stabiilsena (10,8 % SKPst, mis on veidi üle ELi keskmise (10,2 % SKPst)), võttes arvesse esimest palgatõusu pärast 2010. aastat. Hüvitiste kohandamine, mis jõustus 2024. aasta alguses ja hõlmas ka juhtimisvastutusega ametikohti, vastas ühtse palgaastmestiku nõuetele, kuna seda kohaldati kõigis avaliku halduse sektorites. Nende saavutuste tulevikukindlaks muutmiseks on oluline teha järgmist: i) jätkata ühtse palgaastmestiku kohaldamist ja säilitada praegune töötajate arv, järgides alaliste töötajate puhul ainult lahkuva töötaja asemele uue töötaja värbamise põhimõtet ning ii) pidada kinni 2022. aastal ajutiste töötajate arvule kehtestatud ülempiirist. Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab meetmeid avaliku halduse tulemuslikkuse parandamiseks, sealhulgas mitmetasandilise juhtimisraamistiku loomist, millega alustati 2023. aastal. Selleks et kesk-, piirkondliku ja kohaliku tasandi vaheline koordineerimine oodatult paraneks, peaks kõnealune raamistik, sealhulgas kavandatud juhtimisstruktuurid ja infosüsteem, 2024. aastal täielikult töökorda saama.

(23) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa kriteeriumile 2.2 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava ulatuslikke üksteist vastastikku tugevdavaid reforme ja investeeringuid, mis tuleb rakendada 2026. aastaks. Need peaksid aitama tulemuslikult lahendada kõiki probleeme või märkimisväärset osa probleemidest, mis on kindlaks tehtud asjakohastes riigipõhistes soovitustes. Järele jäänud aja jooksul on oluline kiiresti jätkata kava, sealhulgas REPowerEU peatüki tulemuslikku rakendamist, et suurendada Kreeka pikaajalist konkurentsivõimet rohe- ja digipöörde kaudu, tagades samal ajal sotsiaalse õigluse. Kavast tulenevate kohustuste täitmiseks 2026. aasta augustiks on oluline, et Kreeka jätkaks reformide rakendamist ja kiirendaks investeeringuid, kõrvaldades võimalikud viivitused ja tagades tugeva haldussuutlikkuse. Kreeka ametiasutused on võtnud meetmeid, et tõhustada rakendamist ja suurendada haldussuutlikkust, ning taaste- ja vastupidavuskava sisaldab täiendavaid erimeetmeid, mis peaksid aitama seda eesmärki saavutada. Kreeka ees seisvad konkreetsed probleemid on järgmised: i) riigihankemenetluse kohta esitatud õigusnõuetega seotud pikad kohtumenetlused, mis võivad takistada kinnipidamist investeeringute kavandatava lõpuleviimise tähtajast (2026. aasta august); ii) omandiõiguse üleminekuga seotud viivitused ning iii) puudulik koordineerimine, mis on eriti märgatav investeeringute ja mitme ministeeriumi haldusala hõlmavate reformide puhul. Jätkuvalt on oluline süstemaatiliselt kaasata kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, sotsiaalpartnereid, kodanikuühiskonda ja muid asjaomaseid sidusrühmi, et tagada laialdane isevastutus taaste- ja vastupidavuskava eduka rakendamise eest.

(24) Osana ühtekuuluvuspoliitika fondide vahehindamisest vastavalt määruse (EL) 2021/1060 artiklile 18 peab Kreeka kõik programmid 2025. aasta märtsiks läbi vaatama, võttes muu hulgas arvesse 2024. aasta riigipõhistes soovitustes esile toodud

probleeme, samuti riiklikku energia- ja kliimakava. Läbivaatamise tulemuste alusel eraldatakse lõplikult iga programmiga ette nähtud ELi rahastus. Kreeka on teinud edusamme ühtekuuluvuspoliitika ja Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel, kuid osa probleeme on jätkuvalt lahendamata. Eelkõige iseloomustab Kreekat äärepoolsemate alade jätkuvalt aeglane majanduskasv ning märkimisväärsed erinevused linna- ja linnaväliste piirkondade vahel. Väga oluline on tagada ühtekuuluvuspoliitika programmide varasemast kiirem rakendamine ja suurendada riikliku ja piirkondliku tasandi haldussuutlikkust. Programmis kokku lepitud prioriteedid on jätkuvalt asjakohased. Konkurentsivõime suurendamiseks tuleks eelkõige võtta meetmeid, millega parandatakse ettevõtete innovatsioonisuutlikkust ja keskendutakse sihipärasele ettevõtlustoetusele. Rohepöörde osana on vaja investeerida jäätmekäitlusse, et saavutada ringlussevõtueesmärgid ja vähendada prügilasse ladestamist. Oluline on arendada veemajandust terviklikul viisil, mis hõlmab nii vee- ja reoveemajandust, energia taaskasutamist, digitaliseerimist, vee taaskasutust, vihmavett kui ka taastuvatel energiaallikatel põhinevat säästvat magestamist. Energiasüsteemi ümberkujundamiseks tuleb kasvatada taastuvenergia osakaalu, leida lahendusi selle salvestamiseks, suurendada energiatõhusust ning lahendada energiaostuvõimetusega seotud probleemid. CO_2-neutraalsuse saavutamiseks on oluline suurendada keskkonnahoidliku linnatranspordi osakaalu. Ühtekuuluvuspoliitika programmide raames tuleks jätkuvalt teha terviklikul strateegial põhinevaid investeeringuid oskustesse, rakendada lastegarantiid, edendada kvaliteetsete ja taskukohaste pikaajalise hoolduse teenuste kasutuselevõttu ja sotsiaaleluasemete rajamist ning edendada tõrjutud kogukondade, näiteks romade ja rändetaustaga inimeste tööturul osalemist ja sotsiaalset integratsiooni. Ühtekuuluvuspoliitika programmide vahehindamise käigus tuleks suuremat tähelepanu pöörata kliimamuutustega seotud riskide ennetamisele ja nendeks valmisolekule. Kreeka võiks paremini kasutada ka Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvormi algatust, et toetada tööstuse ümberkujundamist, eelkõige puhta energia tootmist ja salvestamist, keskkonnahoidlikku laevandust ja biotehnoloogiat ning rohe- ja digioskuste arendamist.

(25) Lisaks taaste- ja vastupidavuskava ning muude ELi fondide raames käsitletud majanduslikele ja sotsiaalsetele küsimustele seisab Kreeka silmitsi veel mitme probleemiga, mis hõlmavad majanduskasvu, õigusraamistikku ja töötajate oskuste täiendamist ja mille lahendamine võib aidata suurendada riigi konkurentsivõimet. Kuigi tööhõive määr suureneb, on see üks madalamaid ELis ning juurdepääs tööturule tekitab endiselt probleeme, eelkõige noorte ja naiste puhul. Haridusvaldkonnas on Kreeka viimastel aastatel astunud samme õppekavade läbivaatamiseks, sealhulgas taaste- ja vastupidavuskava raames, ning lisanud neisse mõned pehmeid ja digioskusi käsitlevad kursused. Põhioskuste omandamise tase on siiski väga madal ja see kahjustab nii tööturutulemusi, tootlikkust kui ka konkurentsivõimet. Eelnevat kinnitab 15-aastaste õpilaste matemaatika-, lugemis- ja loodusteadusalaste teadmiste tase, mis on alates 2012. aastast järsult halvenenud ja OECD viimase rahvusvahelise õpilaste hindamise programmi andmete kohaselt üks madalamaid ELis. Asjaolu, et kehvade tulemustega õpilaste arv on suur ja üha kasvab, sealhulgas soodsamatest oludest pärit õpilaste hulgas, ning kõrgeima saavutustasemega õpilaste osakaal on väike, näitab, et haridussüsteemi kvaliteedi ja võrdsuse puhul on tegemist struktuursete probleemidega. Ka alushariduses ja lapsehoius osalemise määr, mis peaks hilisemaid haridustulemusi positiivselt mõjutama, on madal – Kreeka hoiab ELi liikmesriikide seas eelviimast kohta. Kreeka haridustulemusi negatiivselt mõjutavad probleemid võivad olla seotud järgmisega: i) haridussüsteem on alarahastatud; ii) liiga vähe rõhku pannakse

pädevuspõhistele õpetamis- ja õppimismeetoditele, milles keskendutakse ettevõtlusalaste, pehmete ja valdkonnaülestele oskuste omandamisele; iii) koolide autonoomia on väike ja iv) õpetajaid ei hinnata süstemaatiliselt.

(26) Avalike teenuste kvaliteedi parandamine ning majandusliku, eelarve- ja kliimaalase kestlikkuse suurendamine on ka edaspidi tähtsal kohal. Sellega seoses saab veelgi tõsta riigivara haldamise taset, sealhulgas ajakohastades riigi omanduses olevaid ettevõtteid ja arendades riigi kinnisvara. Teatavates riigi omanduses olevates ettevõtetes viidi edukalt ellu mõned reformid, mis aitasid suurendada tegevuse paindlikkust ja äriautonoomiat, tugevdada ettevõtete sisemist haldussuutlikkust ning täiustada hanke-, tasustamis- ja värbamispoliitikat ning -protsesse. Selliste tavade järgimine aitaks ka teistel riigi omandustes olevatel ettevõtetel tuua nii rohkem kasu nii ühiskonnale kui ka majandusele. Riigivarade haldamisega tegeleb peamiselt Kreeka varade ja osaluste hindamise amet ja selle tütarettevõtjad. Praegu arutletakse selle üle, kuidas ameti tegevust veelgi tõhusamaks ja tulemuslikumaks muuta, näiteks suurendada organisatsioonilist ja funktsionaalset suutlikkust ning tegevusautonoomiat ja täiendada ettevõttesisest investeerimisalast oskusteavet.

(27) Keskkonnaloa taotluste aeglane menetlemine, mis on muu hulgas tingitud õiguslikest lünkadest, takistab jätkuvalt nii riiklike kui ka piirkondlike investeeringute tegemist. Keskkonnaloa taotlemine on kõikide investeeringute puhul üldise loamenetluse lahutamatu osa ning asjaomane protsess on keeruline ja aeganõudev. Eelkõige tuleks välja töötada taastuvaid energiaallikaid hõlmav keskkonnaalane klassifikatsioon ja tingimused, mille põhjal otsustatakse, kas piiratud keskkonnamõjuga tööstustegevuse jaoks võib loa välja anda või mitte. Ühtlasi tuleks sätestada kriteeriumid väheolulisi muudatusi hõlmavate juhtumite jaoks, mille suhtes saaks kohaldada lihtsustatud loamenetlust. Asjaolu, et eespool kirjeldatud probleemide lahendamist hõlbustavaid õigusakte ei ole veel välja töötatud, takistab ellu viimast varasemaid seadusandlikke parandusi, mille eesmärk on võtta keskkonnalubade väljaandmisel kasutusele ratsionaalsemad ja riskipõhised kriteeriumid. Nende menetluses olevate õigusaktide vastuvõtmine peaks oluliselt lühendama investeeringute keskkonnamõju hindamise aega ja parandama selle kvaliteeti nii uute kui ka muudetud/uuendatud lubade puhul. Ehkki erasektori keskkonnahindajate kaasamist käsitleva õigusraamistiku koostamine on lõpule viidud, ei ole asjaomast registrit ja süsteemi veel kasutusele võetud. Õigusraamistiku koostamise lõpuleviimisega seotud teiseste õigusaktide vastuvõtmine ja erasektoris tegutsevate sertifitseeritud keskkonnahindajate süsteemi rakendamine aitaks tugevdada Kreeka ettevõtluskeskkonda, kuna see peaks vähendama kitsaskohti keskkonnalubade väljaandmise protsessis ja suurendama investorite usaldust. Eespool nimetatud poliitikameetmed peaksid hõlbustama investeeringuid, mis eeldatavasti suurendavad tootlikkust ja laiendavad ekspordibaasi, vähendades sõltuvust impordist, parandades majanduskasvu väljavaateid ning aidates tasakaalustada maksebilanssi ja vähendada võlataseme tasakaalustamatust.

(28) Vaatamata jõupingutustele, mida Kreeka on teinud eelkõige taastuvenergia osakaalu suurendamiseks elektrienergia tootmises, sõltub riik endiselt suurel määral fossiilkütustest, kusjuures nafta osakaal Kreeka energiaallikate jaotuses oli 2022. aastal 55 % ja gaasi oma 20 %. Kuigi Kreeka läbivaadatud taaste- ja vastupidavuskavale lisatud REPowerEU peatükk sisaldab mitut reformi ja investeeringut, mis eeldatavasti kiirendavad Kreeka jõupingutusi CO_2 heite piiramiseks, tuleb ka edaspidi võtta meetmeid, et vähendada Kreeka sõltuvust fossiilkütustest. Kreeka sõidukipark on üks vanimaid ELis ja taastuvaid energiaallikaid kasutatakse transpordisektoris endiselt väga vähe. Seetõttu on Kreeka transpordisektor

endiselt üks suurimaid süsinikdioksiidi tekitajaid. Transpordisektori kiiremaks elektrifitseerimiseks tuleks välja töötada ambitsioonikam poliitika. Selle raames võiks laiendada nende sõidukikategooriate hulka, mille puhul riikliku kliimaseaduse alusel nõutakse sisepõlemismootorite asendamist elektrimootoritega, ning tagada väga saastavate sõidukite kasutuselt kõrvaldamine.

(29) Asjaolu, et Kreekat tabanud loodusõnnetuste sagedus ja raskusaste on üha suurenenud, avaldab elanikkonnakaitsesüsteemile tõsist survet. 2023. aastal toimus Kreekas mitu ulatuslikku metsa- ja maastikupõlengut ja üleujutust, mis põhjustasid surmajuhtumeid, tekitasid katastroofilist kahju looduskeskkonnale ning rikkusid hulgaliselt vara ja taristut. Taaste- ja vastupidavuskava ning ühtekuuluvusfondide raames tehtavad investeeringud elanikkonnakaitsesse peaksid suurendama katastroofidele reageerimise suutlikkust. Ennetustegevust on siiski võimalik veelgi tõhusamaks muuta. Valmisolekumeetmeid võiks täiendada reformide ja investeeringutega, mille eesmärk on parandada varajase hoiatamise, kliimakindluse tagamise taristu ja muude riskiennetusmeetmete tulemuslikkust ja tõhusust, et vähendada tulevaste loodusõnnetuste tekitatud kahju. Lisaks võiks investeeringute puhul keskenduda meetmetele, mis suurendavad vastupanuvõimet, käsitledes loodusõnnetuste ennetamist ja nendeks valmisolekut ning kasutades ökosüsteemipõhiseid lähenemisviise.

(30) Arvestades euroala liikmesriikide majanduse tihedat seotust ning nende ühist panust majandus- ja rahaliidu toimimisse, soovitas nõukogu 2024. aastal euroala liikmesriikidel võtta meetmeid, sealhulgas oma taaste- ja vastupidavuskavade kaudu, et rakendada soovitust euroala majanduspoliitika kohta. Kreeka puhul aitavad soovitused 1, 2, ja 3 rakendada esimest, teist, kolmandat, neljandat ja viiendat euroala käsitlevat soovitust.

(31) Võttes arvesse komisjoni põhjalikku analüüsi ja selle järeldusi, kajastuvad nõukogu poolt määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 alusel antud soovitused allpool esitatud soovitustes 1, 2 ja 3. Soovituses 1 osutatud poliitika aitab vähendada valitsemissektori võla, välispositsiooni ja viivislaenudega seotud haavatavust. Soovitustes 2 ja 3 osutatud poliitika toetab SKP potentsiaalset kasvu ja aitab seega kaasa soovituse 1 täitmisele. Soovitused 1, 2 ja 3 aitavad vähendada tasakaalustamatust ja rakendada soovitust euroala kohta kooskõlas põhjendusega 30,

SOOVITAB Kreekal võtta 2024. ja 2025. aastal järgmisi meetmeid.

1. Esitada õigeaegselt keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava. Piirata kooskõlas reformitud stabiilsuse ja kasvu pakti nõuetega netokulude[23] kasvu 2025. aastal määrani, mis viib valitsemissektori võla usutava vähenemiseni keskpikas perspektiivis ja millega järgitakse aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst. Jätkata maksusüsteemi investeerimissõbralikumaks muutmist, tugevdades selle õiguskindlust ning suurendades ka edaspidi maksuhalduri tegevusautonoomiat oma inimressursside haldamisel ja arendamisel. Kindlustada avaliku halduse tõhusus, tagades, et see suudab meelitada ligi õigeid oskusi, ning säilitades järjepidevuse ühtse palgaastmestiku ja mitmetasandilise juhtimisraamistiku rakendamisel. Tagada maksebilansi pidev paranemine, edendades tasakaalustatud majanduskasvu ja

[23] Vastavalt määruse (EL) 2024/1263 artikli 2 lõikele 2 on netokulud valitsemissektori kulud, millest on maha arvatud intressikulud, kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed, liidu programmidega seotud kulud, mis kaetakse täielikult liidu vahenditest saadava tuluga, riikide kulud liidu rahastatavate programmide kaasrahastamiseks, töötuskindlustushüvitiste kulude tsüklilised elemendid ning ühekordsed ja muud ajutised meetmed.

toetades tootlikke investeeringuid riigi tasandil. Jätkata pankade ja krediidihaldajate valduses olevate viivislaenude mahu vähendamist, sealhulgas täiustada elektroonilise enampakkumise protsessi, et vähendada ebaõnnestunud enampakkumiste osakaalu.

2. Tugevdada haldussuutlikkust ELi vahendite haldamiseks, kiirendada investeeringuid ja säilitada reformide elluviimise tempo. Kõrvaldada viivitused, et tagada taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki kiire ja tulemuslik rakendamine ning reformide ja investeeringute lõpuleviimine 2026. aasta augustiks. Kiirendada ühtekuuluvuspoliitika programmide rakendamist. Jätkata vahehindamise raames keskendumist kokkulepitud prioriteetidele, võttes meetmeid kliimast tulenevate riskide ennetamise ja nendeks valmisolekuga seotud vajaduste paremaks rahuldamiseks ning võtta samal ajal arvesse võimalusi, mida pakub Euroopa strateegilise tehnoloogia platvorm konkurentsivõime parandamiseks.

3. Suurendada konkurentsivõimet, parandades põhioskuste omandamise taset, tõhustades riigivara haldamist ja viies lõpule keskkonnalube käsitleva õigusraamistiku koostamise.

4. Vähendada sõltuvust fossiilkütustest, kiirendades transpordisektori CO_2 heite vähendamist. Tugevdada loodusõnnetuste ohjamist, kehtestades tõhusa varajase hoiatamise ja riskide ennetamise süsteemi.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja